

DRAMATURGI ROMÂNI CONTEMPORANI

de ADRIANA POPESCU

Anda Boldur

I. S-a născut la 8 iunie 1924 la Sibiu. Școala, la Botoșani, apoi la Iași, la Liceul „Oltea Doamna”. Frecventează cursurile Facultății de drept din București, iar în 1945—1946 urmează cursurile de sculptură ale lui Étienne Martin de la Academia de arte plastice „La Grande Chaumière” din Paris. Reîntoarșă în țară în 1947 lucrează ca redactor și translator la redacția publicațiilor pentru străinătate. Publică proză scurtă, note de călătorie, evocări, literatură pentru copii și numeroase traduceri din literatura clasică și contemporană franceză, rusă și sovietică, engleză.

Debutul în literatură datează din 1940, cînd scrie poemul „Oltea Doamna” (devenit apoi imnul liceului ieșean cu același nume). Publicistic, debutează la 25 aprilie 1943, în „Revista tineretului”, cu poezia „Amintire”.

Debutul în dramaturgie — în 1960, cu piesa pentru teatru de păpuși **Cinci săptămîni în balon** (după romanul lui Jules Verne), distinsă cu premiul Ministerului Culturii și reprezentată în același an la Teatrul de păpuși din Craiova (în regia lui Horia Davidescu și scenografia lui Eustațiu Gregorian).

Anda Boldur este autoarea a numeroase scenarii radiofonice, adaptări radiofonice după romane celebre (**Vanina Vanini** după Stendhal, **Singur pe lume** după Hector Malot, **Ce naște din pisică** — serial radiofonic după **Ciocoli vechi și noi** de N. Filimon, 1980), a unor scenarii de tele-

de la **A la Z**

viziune (evocările consacrate lui Velasquez, Cantemir, Cehov), a unui scenariu de film (**Vis de ianuarie** — 1978), a unor librete pentru operă (**Mica sirenă**, după Andersen — muzica Liana Alexandra și **Arheologie**), a pieselor de teatru TV **Furtună la Malluc**, **O zi din viața lui Rembrandt**, **Vanina Vanini** (după Stendhal), **Castelul din Carpați** (după Jules Verne — 1981) și **Ca o pasăre în colivie** (1972 — piesă distinsă cu premiul II la Concursul de teatru TV, spectacolul TV realizat în regia Sandei Manu reprezentînd Televiziunea Română la Festivalul internațional de televiziune de la Monte Carlo, ediția 1974).

„Autoarea, care nu este debutantă în dramaturgie (...) încearcă un fel de reeditare a Norei lui Ibsen, în decor dobrogean și în termenii vieții contemporane. Este vorba, în esență, tot de emanciparea femeii, de refuzul condiției subalterne, umilitoare. Simbolul «casei cu păpuși» devine aici simbolul «păsării în colivie»”. (Dumitru Solomon, „Teatrul”, nr. 3/1974).

Anda Boldur traduce multă dramaturgie universală. Cităm, printre altele: **Cul i-e frică de Virginia Woolf?** de E. Albee, **Nunta lui Figaro** de Beaumarchais, **Menajerla de sticlă** de Tennessee Williams etc.

Membră a Societății europene de cultură (S.E.C.) și a asociației „Les amis de Paul Claudel”; vicepreședinta Asociației de prietenie româno-mongole.

II. LUCRĂRI DRAMATICE REPREZENTATE

1967, februarie — **Un Hamlet de provincie** (dramatizare și adaptare după **Platonov** de Cehov).

Teatrul de Comedie. Cu: Amza Pellea, Silvia Popovici, Sanda Toma, Mihai Fotino, Costel Constantinescu, Dumitru Rucăreanu, C. Băltărețu, Dem. Savu, Eugen Racoți și alții.

Piesa s-a mai jucat la Teatrul Național din Cluj și la Teatrul Național din Craiova.

„Adaptarea Andei Boldur (și termenul de adaptare are aici un sens exact) n-a reprezentat o simplă muncă de translație. Din materialul foarte vast, anevoie de transpus într-un spectacol, semnatarea a realizat o versiune scenică posibilă, cu respect pentru înțelesurile și factura originalului”. (Valentin Silvestru — „Contemporanul”, 24 februarie 1967).

Alte opinii Andrei Băleanu — „Știința”, 26 februarie 1967; Radu Popescu — „România liberă”, 16 februarie 1967.

1972, septembrie — **Taina castelului din Carpați** (după o idee de Jules Verne).

Teatrul de Stat din Sibiu. Regia Mihai Dimiu. Decorurile Dan Jitianu; costumele: Elena Ionescu. Cu: Mircea Hindoreanu, Geraldina Basarab, Ion Buleandă, Marius Niță, Teodor Portărescu, Paul Mocanu, Radu Basarab, Constantin Măru, Avram Besoiu, Emilia Porojan, Valeriu Paraschiv, Constantin Stănescu, Costel Rădulescu, Ovidiu Stoichiță.

Spectacol prezentat în cadrul ediției 1972 a Festivalului „Cibinium”.

„...o idee din opera celebrului vizionar stă la baza piesei *Taina castelului din Carpați*... compoziția, atmosfera, localizarea excelentă, ne pot permite să socotim recenta premieră a Teatrului din Sibiu drept o piesă originală. Aceasta pentru buna știință teatrală, fina sensibilitate a autoarei, replica scenică vie, funcțională, directă”. (Alecu Popovici — „Teatrul”, 10/1972).

(continuare de la p. 12)

rele dascăl scria în **Curierul românesc**: „...fieștecare întrecea pe celălalt, unul pe toți, toți pe unul”. În culise, nădușea inimosul Aristia, „suflerul” ucenicilor săi, rostind când și când, cu „tremolo”, îndemnul cu valoare documentară în zorii teatrului românesc: „Curaj, nu vă lăsați, copii!”.

Curajul „copiilor” a însemnat biruința scenei naționale. Chiar dacă în 1836 **Societatea filarmonică** va fi interzisă — o întreagă literatură istorică, publicată și

Alte opinii Ion Itu — „Tribuna Sibiului”, 20 septembrie 1972.

III. LUCRĂRI DRAMATICE PUBLICATE

Vis de ianuarie — scenariu de film, „Teatrul”, 8.1978.

„...un scenariu în care este vorba despre Bălcescu, despre pregătirea revoluției din 1848, despre domnia urâtă a lui Mihail Sturza și împotrivirea tinerilor pașoptiști, — pe scurt despre secolul trecut cu treizeci de ani peste sulă, prins într-un moment pe cit de frământat pe atât de romantic. Sigur, totul este țesut pe firul unei povești de iubire — o imposibilă poveste de iubire, ca toate iubirile mari, nu-i așa? — cu atât mai imposibilă cu cât este dublă. (...) Scenariul Andei Boldur nu abuzează — deci nici nu uzează — ci doar folosește filonul și fiorul dragostei, ca fir conducător într-o seamă de evenimente cunoscute drept grave. Documentat, și bine sprijinit pe datele istorice, scenariul pune atmosfera poetică în slujba contextului social-politic și transformă acel context în cadrul ideal pentru romantica poveste de dragoste și luptă, și una și alta patetice și patetic condiționate de vremuri. (...) Aderența scenaristei față de temă aleasă este vizibilă” (Eva Sirbu — „Cinema” nr. 5/1979).

Rembrandt. Piesă într-un act pentru televiziune. Almanahul „Gong” — 1983 al revistei „Teatrul”.

inedită, aflată în dosarele Arhivelor Statului, așteaptă capitolul dreptei reconstituirii istoriografice — actorii școliți în asprele vremi își vor asuma destinul peregrinilor în „căruța cu paie”. Vor trece granița Milcovului, în Moldova, fraternizând cu trupa ieșeană, vor privi „peste munți” și vor ajunge curînd să joace sub amenințarea vulturului imperial. Vor școli, la rîndu-le, actori pentru „născînda noastră scenă”, cum spune Kogălniceanu, impunînd astfel „teatrul național”, teatrul nației, al României visate.